

УДК 346.0

[https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-3\(31\)-235-252](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-3(31)-235-252)

Фастовець Наталія Валеріївна кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри приватного та публічного права, Київський національний університет технологій та дизайну, вул. Мала Шияновська, 2, м. Київ, 01011, тел.: (096)730-27-85, <https://orcid.org/0000-0001-8619-8975>.

Власюк Тетяна Миколаївна кандидат економічних наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту права та сучасних технологій, Київський національний університет технологій та дизайну, вул. Мала Шияновська, 2, м. Київ, 01011, тел.: (096)123-76-30, <https://orcid.org/0000-0001-9644-8608>

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ УКРАЇНИ

Анотація. У статті висвітлено проблематику нормативно-правового регулювання підприємницької діяльності в сфері фізичної культури і спорту України.

Необхідність дослідження вказаної тематики пов'язана із тим, що в умовах воєнного стану, роль фізичної культури і спорту в Україні зростає, перетворюючи її на соціальну сферу економіки, що є важливим для підтримки економічної стійкості України перед викликами війни за незалежність, яка точиться на території нашої країни.

Важливу роль в створенні стабільних умов для розвитку підприємництва в сфері фізичної культури і спорту відіграє його нормативно – правове регулювання, що спонукало авторів провести наукову розвідку.

У статті розглядається зростаюча роль фізичної культури і спорту в Україні в умовах воєнного стану.

Автори детально аналізують законодавчі акти, що формують систему нормативно-правового регулювання підприємницької діяльності в сфері фізичної культури і спорту, з особливим акцентом на ієрархію нормативно-правових актів та їх вплив на суспільні відносини у даній галузі. Основу аналізу складає систематизація законодавства з урахуванням юридичної сили нормативно-правових актів та їх впливу на суспільні відносини. Висвітлюється значення Конституції України, яка встановлює основоположні принципи, підкріплені законами та підзаконними актами, кожен з яких має певну юридичну силу і специфіку застосування. Також розглядається вплив міжнародних договорів на регулювання підприємницької діяльності у сфері

фізичної культури і спорту та визначається роль міжнародних угод у вітчизняному правовому просторі.

Аналізується роль Цивільного кодексу України та Господарського кодексу України, що забезпечують нормативне середовище для розвитку підприємницької діяльності у цій галузі, сприяючи сталості економічного розвитку країни.

Окрему увагу авторами приділено аналізу профільного закону сфери фізичної культури і спорту - Закону України «Про фізичну культуру і спорт», зосередивши увагу на окремих статтях, які безпосередньо стосуються регулювання підприємницької діяльності в цій галузі. В роботі висвітлені правові норми, що формують умови для подальшого розвитку підприємницької діяльності сфери фізичної культури і спорту.

Ключові слова: нормативно-правове регулювання, фізична культура, спорт, сфера фізичної культури і спорту, підприємницька діяльність.

Fastovets Nataliia Valeriivna PhD in State Administration, Associate Professor, Associate Professor of Department of Private and Public Law, Kyiv National University of Technology and Design, Mala Shyianovska St., 2, Kyiv, 01011, <https://orcid.org/0000-0001-8619-8975>.

Tetiana Nikolaevna Vlasiuk, PhD in Economics, Associate Professor, Director of Institute of Law and Modern Technologies Kyiv National University of Technology and Design, Mala Shyianovska St., 2, Kyiv, 01011, <https://orcid.org/0000-0001-9644-8608>

LEGAL AND REGULATORY FRAMEWORK OF ENTREPRENEURIAL ACTIVITY IN THE FIELD OF PHYSICAL CULTURE AND SPORTS IN UKRAINE

Abstract. The paper covers the issues of legal and regulatory framework of entrepreneurial activity in the field of physical culture and sports in Ukraine.

The need to study the abovementioned topic is related to the fact that under martial law, the role of physical culture and sports in Ukraine is growing, thus turning them into a social area of the economy, which is important for maintaining Ukraine's economic stability.

The legal and regulatory framework is crucial for creating stable conditions for the development of entrepreneurship in the field of physical culture and sports, which prompted the authors to conduct the study.

The paper examines the growing role of physical culture and sports in Ukraine under martial law. The authors make a detailed analysis of legislative acts that form the legal and regulatory framework of entrepreneurial activity in the field of physical

culture and sports, with a special focus on the hierarchy of regulations and their impact on public relations in this area. The analysis is based on the systematization of legislation with due regard for the legal effect of regulations and their impact on public relations.

The authors highlight the importance of the Constitution of Ukraine, which establishes the fundamental principles supported by laws and by-laws, each of them having a certain legal effect and specifics of application. The authors also consider the impact of international treaties on the regulation of entrepreneurial activity in the field of physical culture and sports and identify the role of international agreements in the domestic legal space.

The paper analyzes the role of the Civil Code of Ukraine and the Economic Code of Ukraine, which provide a regulatory environment for the development of entrepreneurial activity in this area, contributing to the sustainability of the country's economic development.

The authors pay special attention to the analysis of the sector-specific law in the field of physical culture and sports – the Law of Ukraine «On Physical Culture and Sports», focusing on certain articles directly related to the regulation of entrepreneurial activity in this area. The paper highlights the legal provisions that form the conditions for further development of entrepreneurial activity in the field of physical culture and sports.

Keywords: legal and regulatory framework, physical culture, sports, the field of physical culture and sports, entrepreneurial activity.

Постановка проблеми. Сфера фізичної культури і спорту підвищує рівень соціального та культурного розвитку суспільства та відіграє важливу роль в процесі формування окремого сектору економіки. В Україні, як і в багатьох інших країнах, необхідність розширення горизонтів підприємницької діяльності у сфері фізичної культури і спорту набуває особливої актуальності, враховуючи зростаючий попит на спортивні та оздоровчі послуги, необхідність проведення реабілітаційних заходів щодо поновлення фізичного стану військових. Проте, певні виклики, пов'язані з нормативно-правовим регулюванням цієї сфери, ставлять під загрозу її сталий розвиток і потребують проведення додаткового аналізу та вирішення.

Мета статті полягає у проведенні аналізу нормативно-правового регулювання підприємницької діяльності у сфері фізичної культури і спорту в Україні із висвітленням нормативно-правових актів, які встановлюють рамки та умови для розвитку цієї галузі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню нормативно-правового регулювання підприємницької діяльності у сфері фізичної культури і спорту в Україні присвячено невелика кількість наукових досліджень. Зокрема, дане питання досліджували у своїх працях наступні автори: Апаров А.,

Балинська О., Бордюгова Г., Гаро Г., Дубінська З., Заїченко Л., Заярний О., Куц А., Кушнір О., Лавренюк О., Моргунов О., Олійник М., Скрипник А., Тіхонова М., Чередник Р., Шевців М. та інші.

Виклад основного матеріалу. Підприємницькою діяльністю, відповідно до Закону України «Про підприємництво» від 7 лютого 1991 року № 698-XII – є безпосередня самостійна, систематична, на власний ризик діяльність по виробництву продукції, виконанню робіт, наданню послуг з метою отримання прибутку, яка здійснюється фізичними та юридичними особами, зареєстрованими як суб'єкти підприємницької діяльності у порядку, встановленому законодавством [1].

Правовим підґрунтям підприємницької діяльності у сфері фізичної культури і спорту України є система нормативно – правових актів, які регламентують відносини і тим самим виступають основою процесу нормативно – правового регулювання досліджуваної сфери.

З точки зору юридичної науки: «нормативно-правове регулювання є визначенням меж самореалізації суб'єктів права, та закріплення в правовій нормі та свідомості громадян можливості діяти відповідно до норм права [2].

«Нормативно-правовий акт, будучи джерелом права, представляє собою акт нормотворчості, що:

а) ухвалюється як через безпосереднє волевиявлення народу, так і органом, наділеним відповідними повноваженнями в рамках встановленої процедури;

б) включає у себе загальнообов'язкові норми поведінки, санкціоновані суспільством;

в) призначений для необмеженого кола осіб та передбачає множинне застосування» [3, с. 155].

В науці «нормативно-правові акти розрізняють за кількома критеріями:

1) юридичною силою – закони та підзаконні акти;

2) суб'єктами правотворчості – акти, прийняті народом, главою держави, органами законодавчої, виконавчої влади, органами місцевого самоврядування;

3) обсягом і характером дії – акти загальної дії, акти обмеженої дії (спеціальні), акти виняткової дії (надзвичайної);

4) галузевою належністю – акти, які містять норми конституційного, адміністративного, цивільного, трудового, сімейного права тощо;

5) зовнішньою формою вираження – закони, укази, постанови, рішення, розпорядження, накази тощо» [4, с. 281].

«Юридична сила правового акту визначає місце, яке він посідає в системі нормативно-правових актів» [5, с. 59].

«Нормативно-правові акти утворюють єдину систему, а їх класифікація чи структуризація залежать від критеріїв, покладених у їх основу» [6, с. 129].

Розглянемо нормативно-правові акти, які регулюють підприємницьку діяльність у сфері фізичної культури і спорту з позиції критерію юридичної

сили нормативно-правового акту, який відображає рівень його впливу на суспільні відносини сфери, яку ми досліджуємо.

В Україні нормативно-правовим актом, який має найвищу юридичну силу виступає основний Закон України - Конституція, якою встановлено головні засади правового регулювання всіх суспільних відносин у державі [7]. Право на підприємницьку діяльність в Україні є правом, що закріплено Конституцією України як право кожного займатися діяльністю, яка приносить прибуток і не вступає у протиріччя із законом. Право на підприємницьку діяльність є невід'ємним елементом економічної системи України. Це право відображено в усіх відповідних законодавчих актах України у відповідній їм формі та змісті.

Розглянемо основні принципи Конституції України, що впливають на підприємницьку діяльність у сфері фізичної культури і спорту. В рамках правового принципу «свобода підприємництва» Конституція України гарантує кожному право на здійснення підприємницької діяльності, що не заборонена законом. Це створює правовий фундамент для розвитку спортивних шкіл, клубів, фітнес-центрів та інших підприємницьких структур у сфері фізкультури і спорту (Стаття 42). Правовим принципом «рівність перед законом» Конституція України забезпечує рівні умови для підприємців у сфері фізичної культури і спорту (Стаття 24). Правовий принцип «право на працю», включає право кожної особи обирати вид діяльності, професію, що, на наш погляд, також має пряме відношення до здійснення підприємницької діяльності в сфері фізичної культури і спорту (Стаття 43). Правовий принцип «захист права власності» Конституція України забезпечує шляхом гарантії кожному володіти, користуватися та розпоряджатися своїм майном, що є важливим для підприємців, які інвестують у спортивну інфраструктуру та обладнання, спорядження, спортивні клуби тощо (Стаття 41).

Безумовно, що в цілому Конституція України створює загальний правовий фундамент, який сприяє розвитку підприємництва, зокрема у сфері фізичної культури і спорту, в Україні, гарантуючи основні права та свободи громадян.

Наступний правовий рівень регулювання займають міжнародні договори як джерело національного права. Міжнародні договори в Україні мають статус який дорівнюється по силі до законів. Таким чином, Україну відносять до країн з дуалістичним підходом до позиції визначення місця міжнародних договорів у правовій системі. [8, с. 43] В Конституції України «чинні міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких дана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України» (Стаття 9) [7]. Принципи, викладені у статті 9 Конституції України щодо інкорпорації міжнародного права, доповнюються через норму, закріплену у частині 2 статті 19 Закону України «Про міжнародні договори України» від 29 червня 2004 року,

№ 1906-IV, яка гласить, що у «випадках, коли міжнародний договір України, який вступив в силу, встановлює правила, що відрізняються від правил, передбачених у відповідному національному законодавчому акті, мають застосовуватися правила цього міжнародного договору» [9]. Таким чином, у національному законодавстві закріплено пріоритет міжнародних договорів над національним законодавством.

Міжнародні договори у сфері фізичної культури і спорту регулюють правовідносини юридичних і фізичних осіб - спортсменів, спортивних організацій, які є суб'єктами внутрішнього права, а зобов'язання за договором несуть країни - підписанти, які мають забезпечити відповідність національного права із змістом міжнародних договорів. Україна підписала і ратифікувала ряд міжнародних договорів у сфері фізичної культури і спорту, серед яких: Угода між Урядом України та Урядом Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії про співробітництво в галузях освіти, науки і культури (10.02.1993) [10]; Угода між Україною і Республікою Грузія про співробітництво у галузі спорту (13 квітня 1993 р.) [11]; Угода між Міністерством України у справах сім'ї, молоді та спорту і Міністерством туризму та спорту Республіки Казахстан про співробітництво в галузі фізичної культури і спорту (14 вересня 2010 р.) [12]; Угода між Міністерством молоді та спорту України і Секретаріатом спорту Аргентинської Республіки про співробітництво у сфері фізичної культури і спорту від 16.10. 2018 року [13]. Наразі нараховується більше 40 двосторонніх міжнародних договорів, підписаних Україною. Окремим блоком міжнародних нормативно-правових актів, якими керуються підприємницькі організації в сфері фізичної культури і спорту є багатосторонні угоди серед яких: Міжнародна конвенція проти апартеїду у спорті (багатостороння) [14]; Міжнародна конвенція про боротьбу з допінгом у спорті від 06.09.2006 року [15]; Європейська конвенція про насильство та неналежну поведінку з боку глядачів під час спортивних заходів, і зокрема футбольних матчів [16]; Міжнародна хартія фізичного виховання і спорту (1978 рік) [17].

Окремим джерелом, яке регулює в тому числі підприємницькі відносини у сфері фізичної культури і спорту є акти міжнародних спортивних організацій, таких як: Міжнародна асоціація атлетичних федерацій (ІААФ), Міжнародна федерація футбольних асоціацій (ФІФА), Міжнародна федерація плавання (ФІНА), Міжнародний олімпійський комітет. Статути, положення та інші документи, що регламентують юридичний статус і їх діяльність являються самостійним джерелом міжнародного спортивного права. Головними джерелами міжнародного спортивного права вважають Основи Олімпійської хартії та Олімпійську хартію Міжнародного олімпійського комітету, які містять правові основи Олімпійського руху.

В питаннях поточного правового регулювання підприємницької діяльності у сфері фізичної культури і спорту ключове значення мають: Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV (ГК України) [18], Цивільний кодекс України (далі ЦК України) від 16 січня 2003 року № 435-IV [19] та ін.

ГК України (далі ГК України) врегульовано основні засади підприємницької діяльності в Україні.

Відповідно до ГК України, встановлюються нормативні положення, які детально визначають рамки свободи підприємницької ініціативи, включаючи її фундаментальні принципи, структурні моделі організації бізнесу, правові аспекти найму працівників та соціальні обов'язки щодо використання їхнього трудового потенціалу. Додатково, зазначений кодекс визначає основоположні гарантії для суб'єктів підприємницької діяльності, передбачає механізми державної підтримки підприємництва, окреслює правові наслідки для суб'єктів господарювання у разі порушення законодавства, регламентує умови діяльності іноземних компаній на території України, а також встановлює процедури призупинення або припинення підприємницької діяльності.

ЦК України регулює великий спектр питань підприємницької діяльності у сфері фізичної культури і спорту. Розглянемо основні з них [18]:

1. «Забезпечення системи гарантій захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності (Глава 3 ЦК України).

2. Визначення правового статусу учасників підприємницької діяльності (фізичних та юридичних осіб), їх права та обов'язки під час ведення підприємницької діяльності (Глави 5, 7 ЦК України).

3. Правовий режим власності, порядок і умови набуття та припинення права власності, а також права володіння, користування та розпорядження майном (регулювання аспектів володіння та користування спортивним обладнанням, спортивними спорудами (Книга 3 ЦК України).

4. Регулювання інституту особистих немайнових прав (правовідносин), що виникають щодо оборотоздатності об'єктів, які мають подвійну природу - можуть мати одночасно немайнову і майнову природу (право на ім'я, честь і гідності спортсменів, тренерів) (Книга 6 ЦК України).

5. Встановлює правовий режим зобов'язальних відносин, регламентує підстави виникнення пролонгації, припинення цивільних прав та обов'язків в рамках виконання договірних відносин суб'єктів підприємницької діяльності» (Книга 5 ЦК України).

Таким чином, ЦК України формує комплексну правову базу для регулювання підприємницької діяльності у сфері фізичної культури і спорту.

Крім того, у вітчизняному законодавстві діють закони, які регулюють діяльність підприємців сфери фізичної культури і спорту у відносинах, які виникають щодо загальних аспектів підприємницької діяльності: Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» [20], Закон України

«Про захист економічної конкуренції» [21], Закон України «Про акціонерні товариства» [22], Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» [23], Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» [24], Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» [25], Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого та середнього підприємництва» [26], Закон України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» [27] та інші.

До основних законів, регулюючих відносини сфери фізичної культури і спорту є закони України «Про фізичну культуру і спорт», «Про антидопінговий контроль у спорті», «Про підтримку олімпійського, паралімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні», «Про ратифікацію антидопінгової конвенції». Профільним серед них є Закон України про «Про фізичну культуру і спорт» від 24 грудня 1993 року № 3808 (далі Закон №3808) [28], який визначає правові, економічні та соціальні основи розвитку фізичної культури і спорту в Україні, права та обов'язки громадян у цій сфері, що в тому числі стосується і підприємницької діяльності. Розглянемо головні положення та позиції Закону № 3808, які впливають на здійснення підприємницької діяльності у цій сфері.

Так, професійний спорт визначено як «комерційний напрям діяльності у спорті, пов'язаний з підготовкою та проведенням видовищних спортивних змагань та заходів на високому організаційному рівні з метою отримання прибутку» (Стаття 38 Закону №3808) [28]. Ми бачимо, що, законодавець визначає професійний спорт як комерційний напрям діяльності, тому цей напрям входить в перелік видів підприємницької діяльності. Серед вітчизняних науковців (Гаврилін В., Білобров В., Мердов С, Попичев М., Рєпкіна Ю., Туряниця О., Чередник Р.) сталою є думка про те, що законодавець має розширити зміст визначення «професійний спорт» так, щоб це визначення містило прямі вказівки на те, що це діяльність пов'язана із економічною сферою, що вона є підприємницькою і такою, що має приносити прибуток як для фізичних так і для юридичних суб'єктів. Частиною 2 Статті Закону № 3808 регламентується діяльність спортсменів-професіоналів, тренерів та інших фахівців у професійному спорті, що включає підготовку та участь у спортивних змаганнях, які є основним джерелом їх доходів. Ця діяльність виступає об'єктом підприємницької діяльності, що має відбуватися в тому числі відповідно до положень Закону №3808, Кодексу законів про працю України та інших нормативно-правових актів, статутних та регламентних документів відповідних суб'єктів сфери фізичної культури і спорту і міжнародних спортивних організацій. Таким чином, Закон № 3808 надає правову основу для підприємницької діяльності у професійному спорті, що сприяє правовій визначеності та забезпеченню захисту прав учасників цих відносин.

Статтею 39 Закону № 3808 встановлено механізм визнання видів спорту в Україні, що включає в себе процеси внесення до відповідного реєстру та

ведення цього реєстру. Цим механізмом опікується Центральний орган виконавчої влади - Міністерство молоді і спорту України (далі ММС України), яке є відповідальним за сферу фізичної культури і спорту. В рамках поля своєї відповідальності цей орган здійснює державну політику щодо державної підтримки визнаних державою видів спорту, формує додаткове фінансування сфери фізичної культури і спорту, чим розширює підприємницькі можливості (брати участь у офіційних змаганнях в якості виробників спортивного одягу, обладнання, спорядження, суб'єктів надання різноманітних послуг), та створює привабливий клімат для підприємницької діяльності. Таким чином, держава сприяє укріпленню сфери фізичної культури і спорту, популяризує і розвиває спорт як на професійному так і на аматорському рівні.

Статтею 40 Закону № 3808 законодавець визначає процес розробки та затвердження правил спортивних змагань, включаючи вимоги до учасників, спортивних споруд, обладнання та визначення переможців. Важливо, що правила спортивних змагань розробляються з урахуванням міжнародних стандартів, що сприяє інтеграції українського спорту в світовий простір. А стандартизація підходів до організації проведення спортивних змагань сприяє якості та безпеці спортивних заходів і упорядкуванню функціонування суб'єктів підприємницької діяльності у сфері фізичної культури і спорту. Таким чином статті 39 та 40 Закону № 3808 створюють основу для розвитку спортивних дисциплін, що формує чіткі вимоги та правила до організації спортивних заходів у сфері спорту; забезпечують державну підтримку та міжнародну інтеграцію підприємницьких структур, які задіяні у сфері фізичної культури і спорту, що є важливим як для сталого розвитку фізичної культури і спорту в Україні так і для підприємництва в цілому.

Стаття 45 Закону № 3808 фіксує правові норми щодо організації та проведення фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів. Важливими аспектами впливу на підприємницьку діяльність у сфері фізичної культури і спорту відіграє регламентація організації оздоровчих заходів. Відповідно вказаної статті, організація підготовки та проведення заходів має відбуватися згідно з встановленими положеннями або регламентами, що затверджуються організаторами заходів. Це забезпечує єдині стандарти якості та безпеки для учасників та глядачів. Крім того, Статтею 45 закріплено, що тільки змагання, включені до Єдиного календарного плану (складається відповідними структурами ММС України), можуть мати статус чемпіонату чи Кубку, що надає події офіційного статусу та забезпечує державну підтримку та визнання. Тим самим, законодавець вводить поняття «статус офіційних змагань», який тягне за собою певні вимоги до якості організаційних документів і процедур проведення заходів. Особливо це стосується змагань міжнародного рівня, проведення яких на території України вимагає згоди центрального органу виконавчої влади - ММС України. Процедури, які формує ММС України щодо

міжнародних змагань забезпечують високий рівень організації та відповідність міжнародним стандартам. Організаторам спортивних заходів надається право на використання назви та символіки спортивних заходів, що є важливим для розвитку маркетингу, реклами та комерційної діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, які беруть участь у якості спонсорів та суб'єктів комерції. Закон № 3808 дозволяє організаторам визначати виробників спортивного обладнання, яке обов'язково використовується під час заходів, що відкриває широкі можливості для спонсорських та партнерських відносин. (Стаття 45). Організатори спортивних заходів мають виключне право на трансляцію та фотографування заходів, що є важливим аспектом комерціалізації спортивних подій та полем можливостей для підприємців.

Надважливим є той момент, що Закон № 3808 в Статті 45 вказує на порядок вирішення спорів, що виникають між суб'єктами у сфері спорту. Так, спірні питання, які стосуються взаємин в сфері спорту вирішуються в рамках діяльності спортивного третейського суду, що на нашу думку, сприяє справедливому та ефективному розв'язанню конфліктів. Таким чином Стаття 45 Закону № 3808 вагомо впливає на регулювання підприємницької діяльності в сфері фізичної культури і спорту, надаючи правову основу для організації та проведення заходів, встановлюючи правила для міжнародної співпраці, комерціалізації спортивних заходів, підприємницької діяльності в сфері мас-медіа та реклами. Це сприяє розвитку спортивної індустрії, залученню інвестицій та підвищенню якості спортивних заходів.

Стаття 46 Закону №3808 також регулює інформаційне забезпечення та моніторинг сфери фізичної культури і спорту, фіксуючи роль Центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері фізичної культури та спорту, відповідно до закону у цьому процесі. Законодавець розширює для підприємців горизонти видів підприємницької діяльності, додаючи сферу реклами та медіа. Збір та аналіз адміністративних даних, проведення статистичних спостережень в зазначеній сфері, дозволяє отримувати актуальну та прозору інформацію про стан сфері фізичної культури і спорту в Україні, служить підґрунтям для формування векторів державної політики щодо підтримки та розвитку підприємницької діяльності, допомагає підприємствам краще розуміти потреби ринку. Підпункт 4 ч. 4 Статті 46 Закону №3808 фіксує положення про доступність та відкритість даних, отриманих в рамках діяльності щодо інформаційного забезпечення у сфері фізичної культури і спорту. Таким чином, забезпечення прозорості та доступності зведених даних дозволяє підприємцям і компаніям оцінювати поточні тенденції та потреби у сфері фізичної культури і спорту, планувати нові проекти та інвестиції, ефективно використовуючи наявну інформацію. Підсумовуючи функцію Статті 46 зазначимо, що вона здійснює регулювання підприємницької діяльності в сфері фізичної культури і спорту в Україні,

надаючи основу для інформаційної підтримки, розвитку ринку спортивних товарів та послуг.

Стаття 47 Закону №3808 частиною першою регулює питання фінансування сфери фізичної культури і спорту. В статті вказано перелік джерел фінансування сфери фізичної культури і спорту. Ця стаття має ключове значення для регулювання підприємницької діяльності в сфері, оскільки визначає як державні, так і приватні механізми фінансування, які можуть стимулювати інвестиційний клімат.

Стаття 48 Закону №3808 встановлює основи для матеріально-технічного забезпечення сфери фізичної культури і спорту, що безпосередньо впливає на відносини у сфері підприємництва. Ця стаття регулює повноваження Центрального органу виконавчої влади, та органів місцевого самоврядування в питаннях нормативів матеріально-технічного забезпечення сфери фізичної культури і спорту в Україні. Так підприємства, які дотичні до діяльності із використанням спортивних споруд, здійснення інженерних послуг у сфері спортивної інфраструктури, проектування, будівництва та обслуговування спортивних об'єктів, керуються цією статтею в питаннях визначення нормативів матеріально-технічного забезпечення сфери фізичної культури і спорту в Україні, та в питаннях контролю за ефективністю використання спортивних споруд. Крім того Стаття 48 регулює питання визначення категорій земель, на яких можуть бути побудовані спортивні споруди, майданчики для занять спортом на відкритому повітрі, об'єкти фізичної культури і спорту, які не є об'єктами нерухомості, що є важливим організаційним питанням в діяльності суб'єктів підприємництва. Важливим аспектом для підприємницької діяльності є положення, відповідно якого підприємці можуть отримувати від місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування пільги з оплати за користування комунальними послугами та спожиту електроенергію, а також фінансову підтримку з відповідних бюджетів (частини 5 та 17 Статті 48).

Частина шоста Статті 48 встановлює заборону приватизації спортивних об'єктів та заборону зміни їх цільового призначення, що створює умови для збереження спортивної інфраструктури та розширює простір для підприємницької діяльності.

Частини 9;10;11;15;16;18 Статті 48 регламентують безпеку діяльності щодо використання спортивних споруд, вимоги до фізкультурно-спортивного спорядження та обладнання. В такий спосіб законодавець регламентує вимоги до рівня якості продукції та рівня безпеки надання послуг у сфері фізичної культури і спорту.

Стаття 48 забороняє обмежувати доступ до спортивних споруд для осіб з інвалідністю, що є важливим соціальним аспектом сфери фізичної культури та спорту. В цілому, Стаття 48 створює правову основу для розвитку

матеріально-технічної бази сфери фізичної культури та спорту в Україні і водночас регулює підприємницькі відносини шляхом встановлення вимог до будівництва, використання та фінансування спортивних об'єктів.

Стаття 49 Закону №3808 регулює наступні ключові аспекти підприємницької діяльності у сфері фізичної культури і спорту: вимоги до найму фахівців; вимоги до умов праці. Підприємці, які здійснюють підприємницьку діяльність у сфері фізичної культури і спорту повинні звертати увагу на необхідність найму фахівців, що мають спеціальну освіту та відповідний освітньо-кваліфікаційний рівень. Це означає, що тренери, судді та інші спеціалісти мають проходити обов'язкову атестацію у відповідності до визначеного законодавством України порядку, задля забезпечення належної якості послуг і гарантій безпеки спортивних занять та спортивних заходів. В Статті 49 законодавець встановлює обов'язки, відповідно яким, підприємство-роботодавець має забезпечувати створення належних умов праці, відпочинку, медичного обслуговування, а також правовий і соціальний захист персоналу. Підприємці зобов'язані враховувати ці положення при плануванні витрат на персонал та розробці програм мотивації співробітників. Стаття 49 встановлює вимоги проходити ліцензування та акредитацію освітніх програм для закладів освіти, які здійснюють підготовку фахівців у сфері фізичної культури та спорту.

Таким чином Стаття 49 регулює підприємницьку діяльність в питаннях вимог до співробітників щодо їх освіти та рівня атестації; в питаннях забезпечення належних умов праці; дотримання норм ліцензування, що унормовую також і підприємницьку діяльність.

Стаття 51 Закону №3808, присвячена медичному забезпеченню. Підприємці, які працюють у сфері спорту і фізичної культури, мають організовувати умови для співпраці з існуючими медичними установами щодо медичного супроводу своїх клієнтів. Важливим для регулювання підприємницької діяльності є частини 3 та 4 Статті 51 щодо систематичного диспансерного огляду спортсменів та осіб, що займаються фізичною культурою і спортом. Вказана норма є запобіжним заходом як для клієнта, так і для суб'єкта підприємницької діяльності в сенсі захисту інтересів у випадках виникнення будь-яких спірних ситуацій щодо самопочуття під час відвідування тренувань, або занять фізкультурою. Таким чином, Стаття 51 регулює питання дотримання медичних норм під час занять спортом, що є обов'язком організаторів фізкультурно-оздоровчих заходів та змагань. Підприємці повинні ознайомитися з цими нормами та забезпечити їх виконання в своїх закладах. Згідно Статті 51 суб'єкти підприємницької діяльності у сфері фізичної культури і спорту мають забезпечити відповідність своєї діяльності вимогам спортивної медицини, встановленим законодавством. На наш погляд, цією статтею законодавець забезпечує певний рівень

безпеки та ефективності тренувального процесу, та сприяє формуванню довіри до спортивних установ з боку клієнтів.

Статті 51-1, 51-2, та 51-3 Закону №3808 регулюють аспекти меценатської діяльності, державної підтримки, інформаційного забезпечення у сфері фізичної культури і спорту. Цими статтями законодавець формує основу для залучення суб'єктами підприємницької діяльності сфери фізичної культури і спорту приватних інвестицій від фізичних та юридичних осіб, пропонуючи різноманітні форми заохочення.

Стаття 52 Закону №3808 забезпечує антидопінгову політику та дотримання міжнародних та національних антидопінгових стандартів у сфері фізичної культури і спорту України. Норми статті регламентують обов'язок підприємницьких організацій сфери фізичної культури і спорту бути залученими до процесів антидопінгового контролю через забезпечення дотримання антидопінгових норм у своїх спортивних організаціях та впровадження антидопінгових правил у своїх організаціях.

Стаття 53 Закону №3808 регламентує загальні аспекти міжнародного співробітництва у сфері фізичної культури і спорту, створюючи основу для взаємодії, в тому числі для суб'єктів підприємницької діяльності, України з іншими країнами та їх організаціями. Норми цієї статті забезпечують наступні можливості для суб'єктів підприємницької діяльності сфери фізичної культури і спорту: участь у міжнародних програмах та проєктах (програми співпраці; обмін досвідом; спільні тренувальні збори; проєкти розвитку спортивної інфраструктури); залучення міжнародних інвестицій у спортивну інфраструктуру та проєкти. Таким чином, зміст Статті 53 стимулює підприємців активно включатися в міжнародну співпрацю, використовувати міжнародний досвід для розвитку внутрішнього спортивного ринку та підвищення міжнародного іміджу України як країни з високим потенціалом у сфері фізичної культури і спорту.

Стаття 54 Закону №3808 регулює основи відповідальності за порушення законодавства у сфері фізичної культури і спорту в Україні, визначаючи типи відповідальності, які можуть бути застосовані до порушників. Це включає цивільно-правову, дисциплінарну, адміністративну та кримінальну відповідальність.

Висновки. Підсумовуючи все вищевикладене, зазначимо, що нормативно-правове регулювання підприємницької діяльності у сфері фізичної культури і спорту в Україні є фундаментальним. Законодавство України має міцну правову основу підприємницької діяльності що забезпечує чітке розуміння правил, обов'язків, і прав для учасників ринку.

Крім того, наукова розвідка, проведена авторами дослідження дозволяє стверджувати, що нормативно-правове регулювання сфери фізичної культури і спорту в Україні спрямоване на захист прав і інтересів як підприємців, так і

споживачів їхніх послуг. Законодавець шляхом прийняття цілого комплексу законодавчих актів та укладення міжнародних угод вибудував правила здійснення підприємницької діяльності в сфері фізичної культури і спорту, які містять: механізми захисту прав власності, порядок вирішення спорів, сприятливе правове поле для інвестиційної політики, державну підтримку, систему регламентації спортивної інфраструктури, механізми забезпечення спортивної інклюзії, систему захисту інтересів суб'єктів сфери фізичної культури і спорту.

Але для забезпечення сталого розвитку підприємництва у сфері фізичної культури і спорту не вистачає заходів, які б створювали сприятливий клімат для підтримки інновацій та наукових досліджень щодо створення інноваційних розробок в сфері фізичної культури і спорту, зокрема через фінансування дослідницьких проєктів, започаткування партнерства між університетами, науковими установами та бізнесом, що вимагає додаткових досліджень з метою формування конкретних пропозицій.

Література:

1. Про підприємництво: Закон України від 07 лютого 1991 року № 698-XII. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12#Text>.
2. Куракін О. М. Поняття і зміст нормативно-правового регулювання як юридичного явища / О. М. Куракін // Держава та регіони. Сер. : Право. - 2013. - № 3. - С. 10-15. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drp_2013_3_4.
3. Загальна теорія права: Підручник / За заг. ред. М.І. Козюбри. – К.: Ваіте, 2015. – 392с.
4. Дякуновський О. Є. Правове регулювання підприємницької діяльності в Україні та Республіці Польща: дис....канд. юрид. наук: 12.00.04. Вінниця, 2021. 277 с.
5. Романов Я. В. Підзаконні акти в системі законодавства. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки. 2014. Вип. С. 57–61.
6. Андрусів Л. Теоретико-правові засади системи нормативно-правових актів. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 4. С. 128–131.
7. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
8. Зверев Є. О. Міжнародний договір як джерело національного права. Наукові записки Національного університету «Києво-Могилянська Академія». Юридичні науки. 2010. Т. 103. С. 41–44.
9. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 року № 1906-IV. Верховна Рада України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>.
10. Угода між Урядом України та Урядом Сполученого Королівства Великобританії та Північної Ірландії про співробітництво в галузях освіти, науки і культури від 1993 року. Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/826_003.
11. Угода між Україною і Республікою Грузія про співробітництво у галузі спорту від 13.04.1993р. Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/268_028.
12. Угода між Міністерством України у справах сім'ї, молоді та спорту і Міністерством туризму та спорту Республіки Казахстан про співробітництво в галузі фізичної культури і спорту від 14 вересня 2010 року. Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/398_071#Text.

13. Угода між Міністерством молоді та спорту України і Секретаріатом спорту Аргентинської Республіки про співробітництво у сфері фізичної культури і спорту від 16 жовтня 2018 року / Верховна Рада України. Офіційний веб-сайт. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/032_001-18.

14. Постанова Ради Міністрів УРСР №181 від 16 травня 1986 року. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/181-86-%D0%BF#Text>.

15. Міжнародна конвенція про боротьбу з допінгом у спорті // Офіційний вісник України від 06.09.2006. — 2006 р. — № 34, стор. 54. — Ст. 2421.

16. Європейська конвенція про насильство та неналежну поведінку з боку глядачів під час спортивних заходів, і зокрема футбольних матчів (ETS N 120) // Офіційний вісник України від 15.03.2006. — 2006 р. — № 9, стор. 235. — Ст. 589.

17. Міжнародна хартія фізичного виховання і спорту URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_350#Text.

18. Господарський кодекс України : Закон від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.

19. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. № 435- IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40-44. Ст. 356.

20. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 07 червня 1996 р. № 236/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 36. Ст. 164.

21. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11 січня 2001 р. № 2210-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 12. Ст. 64.

22. Про акціонерні товариства : Закон України від 17 вересня 2008 р. № 514-VI. Відомості Верховної Ради України. 2008. № 50-51. Ст. 384.

23. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16 квітня 1991 р. № 959-XII. Відомості Верховної Ради УРСР. 1991. № 29. Ст. 377.

24. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 06 лютого 2018 р. № 2275-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2018. № 13. Ст. 69.

25. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб підприємців та громадських формувань : Закон України від 15 травня 2003 р. № 755-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 31-32. Ст. 263.

26. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України від 22 березня 2012 р. № 4618-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 3. Ст. 23.

27. Про державну допомогу суб'єктам господарювання : Закон України від 01 липня 2014 р. № 1555-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 34. Ст. 1173.

28. Про фізичну культуру і спорт : Закон України від 24 грудня 1993 р. №3808/12 / Верховна Рада України. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 14. Ст. 80.

29. Гаврилін В., Мердов С., Білобров В. Професійний спорт: проблеми визначення та законодавчого регулювання. Правовий часопис Донбасу. 2017. № № 3–4 (61). С. 102–106.

30. Попичев М. Проблемні питання правового регулювання професійного спорту. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету ім. Т.Г. Шевченка. 2014. № 118. С. 282–285.

31. Репкіна Ю. Адміністративно-правові основи регулювання фізичної культури і спорту : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2010. 19 с.

32. Турияниця О.О., «Професійний спорт» як конституційно-правова категорія. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2020. Серія ПРАВО. Вип. 60 С. 29-32

33. Чередник Р. Спорт як сфера правового регулювання: загальнотеоретичний аспект. Актуальні проблеми держави і права. 2011. Вип. 60. С. 556–562.

References:

1. Pro pidpriemnytstvo: Zakon Ukrainy vid 07 lutoho 1991 roku № 698-XII [On Entrepreneurship: Law of Ukraine]. Verkhovna Rada Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12#Text> [in Ukrainian].
2. Kurakin, O. M. (2013). Poniattia i zmist normatyvno-pravovoho rehuliuвання yak yurydychnoho yavyshta [The Concept and Content of Regulatory Legal Regulation as a Legal Phenomenon]. Derzhava ta rehiony. Ser.: Pravo, № 3, pp. 10-15. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dr_p_2013_3_4 [in Ukrainian].
3. Kozubra, M. I. (Ed.). (2015). Zahalna teoriia prava: Pidruchnyk [General Theory of Law: Textbook]. Kyiv: Vaite. 392 p. [in Ukrainian].
4. Diakunovskyi, O. Ye. (2021). Pravove rehuliuвання pidpriemnytskoi diialnosti v Ukraini ta Respublitsi Polshcha: dys...kand. yuryd. nauk [Legal Regulation of Entrepreneurial Activity in Ukraine and the Republic of Poland: Thesis... Candidate of Legal Sciences]. Vinnytsia. 277 p. [in Ukrainian].
5. Romanov, Ya. V. (2014). Pidzakonni akty v systemi zakonodavstva [Sub-Legislative Acts in the System of Legislation]. Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnogo universytetu. Seriya: Yurydychni nauky, № 1, pp. 57–61 [in Ukrainian].
6. Andrusiv, L. (2017). Teoretyko-pravovi zasady systemy normatyvno-pravovykh aktiv [Theoretical and Legal Principles of the System of Regulatory Legal Acts]. Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i pravo, № 4, pp. 128–131 [in Ukrainian].
7. Konstytutsiia Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 28 chervnia 1996 roku № 254k/96-VR [Constitution of Ukraine: Law of Ukraine]. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, 1996, № 30, Art. 141 [in Ukrainian].
8. Zvieriev, Ye. O. (2010). Mizhnarodnyi dohovor yak dzherelo natsionalnoho prava [International Treaty as a Source of National Law]. Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu "Kyievo-Mohylianska Akademiia". Yurydychni nauky, Tom 103, pp. 41–44 [in Ukrainian].
9. Pro mizhnarodni dohovory Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 29 chervnia 2004 roku № 1906-IV [On International Treaties of Ukraine: Law of Ukraine]. Verkhovna Rada Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text> [in Ukrainian].
10. Uhoda mizh Uriadom Ukrainy ta Uriadom Spoluchenoho Korolivstva Velykobrytanii ta Pivnichnoi Irlandii pro spivrobitnytstvo v haluziakh osvity, nauky i kultury vid 1993 roku [Agreement between the Government of Ukraine and the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland on Cooperation in the Fields of Education, Science and Culture from 1993]. Verkhovna Rada Ukrainy. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/826_003 [in Ukrainian].
11. Uhoda mizh Ukrainoiu i Respublikoiu Hruzia pro spivrobitnytstvo u haluzi sportu vid 13.04.1993r. [Agreement between Ukraine and the Republic of Georgia on Cooperation in the Field of Sports from April 13, 1993]. Verkhovna Rada Ukrainy. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/268_028 [in Ukrainian].
12. Uhoda mizh Ministerstvom Ukrainy u spravakh simi, molodi ta sportu i Ministerstvom turyzmu ta sportu Respubliki Kazakhstani pro spivrobitnytstvo v haluzi fizychnoi kultury i sportu vid 14 veresnia 2010 roku [Agreement between the Ministry of Ukraine for Family, Youth and Sports and the Ministry of Tourism and Sports of the Republic of Kazakhstan on Cooperation in the Field of Physical Culture and Sports from September 14, 2010]. Verkhovna Rada Ukrainy. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/398_071#Text [in Ukrainian].
13. Uhoda mizh Ministerstvom molodi ta sportu Ukrainy i Sekretariatom sportu Arhentynskoï Respubliki pro spivrobitnytstvo u sferi fizychnoi kultury i sportu vid 16 zhovtnia 2018 roku [Agreement between the Ministry of Youth and Sports of Ukraine and the Sport Secretariat of the Argentine Republic on Cooperation in the Field of Physical Culture and Sports from October 16, 2018]. Verkhovna Rada Ukrainy. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/032_001-18 [in Ukrainian].

14. Postanova Rady Ministriv URSR №181 vid 16 travnia 1986 roku [Resolution of the Council of Ministers of the Ukrainian SSR №181 from May 16, 1986]. Verkhovna Rada Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/181-86-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].

15. Mizhnarodna konventsiiia pro borotbu z dopinhom u sporti [International Convention against Doping in Sport]. Ofitsiyni visnyk Ukrainy, 2006, № 34, p. 54, Art. 2421. URL: [Insert URL here] [in Ukrainian].

16. Yevropeiska konventsiiia pro nasylstvo ta nenalezhnu povedinku z boku hliadachiv pid chas sportyvnykh zakhodiv, i zokrema futbolnykh matchiv (ETS N 120) [European Convention on Violence and Misbehaviour by Spectators at Sporting Events, and in Particular Football Matches (ETS No. 120)]. Ofitsiyni visnyk Ukrainy, 2006, № 9, p. 235, Art. 589. URL: [Insert URL here] [in Ukrainian].

17. Mizhnarodna khartiia fizychnoho vykhovannia i sportu [International Charter of Physical Education and Sport]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_350#Text [in Ukrainian].

18. Hospodarskyi kodeks Ukrainy: Zakon vid 16.01.2003 r. № 436-IV [Commercial Code of Ukraine: Law dated January 16, 2003 No. 436-IV]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> [in Ukrainian].

19. Tsyvilnyi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 16 sichnia 2003 r. № 435- IV [Civil Code of Ukraine: Law of Ukraine dated January 16, 2003 No. 435-IV]. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, 2003, № 40-44, Art. 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> [in Ukrainian].

20. Pro zakhyst vid nedobrosovisnoi konkurentsii: Zakon Ukrainy vid 07 chervnia 1996 r. № 236/96-VR [On Protection against Unfair Competition: Law of Ukraine dated June 7, 1996 No. 236/96-VR]. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, 1996, № 36, Art. 164. URL: [Insert URL here] [in Ukrainian].

21. Pro zakhyst ekonomichnoi konkurentsii: Zakon Ukrainy vid 11 sichnia 2001 r. № 2210-III [On Protection of Economic Competition: Law of Ukraine dated January 11, 2001 No. 2210-III]. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, 2001, № 12, Art. 64. URL: [Insert URL here] [in Ukrainian].

22. Pro aktsionerni tovarystva: Zakon Ukrainy vid 17 veresnia 2008 r. № 514-VI [On Joint Stock Companies: Law of Ukraine dated September 17, 2008 No. 514-VI]. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, 2008, № 50-51, Art. 384. URL: [Insert URL here] [in Ukrainian].

23. Pro zovnishnoekonomichnu diialnist: Zakon Ukrainy vid 16 kvitnia 1991 r. № 959-XII [On Foreign Economic Activity: Law of Ukraine dated April 16, 1991 No. 959-XII]. Vidomosti Verkhovnoi Rady URSR, 1991, № 29, Art. 377. URL: [Insert URL here] [in Ukrainian].

24. Pro tovarystva z obmezhenoiu ta dodatkovoiu vidpovidalnistiu: Zakon Ukrainy vid 06 liutoho 2018 r. № 2275-VIII [On Limited Liability Companies and Additional Liability Companies: Law of Ukraine dated February 6, 2018 No. 2275-VIII]. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, 2018, № 13, Art. 69. URL: [Insert URL here] [in Ukrainian].

25. Pro derzhavnu reiestratsiiu yurydychnykh osib, fizychnykh osib pidpriemstiv ta hromadskykh formuvan: Zakon Ukrainy vid 15 travnia 2003 r. № 755-IV [On State Registration of Legal Entities, Individual Entrepreneurs, and Public Formations: Law of Ukraine dated May 15, 2003 No. 755-IV]. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, 2003, № 31-32, Art. 263. URL: [Insert URL here] [in Ukrainian].

26. Pro rozvytok ta derzhavnu pidtrymku maloho i serednoho pidpriemnytstva v Ukraini: Zakon Ukrainy vid 22 bereznia 2012 r. № 4618-VI [On Development and State Support of Small and Medium Enterprises in Ukraine: Law of Ukraine dated March 22, 2012 No. 4618-VI]. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, 2013, № 3, Art. 23. URL: [Insert URL here] [in Ukrainian].

27. Pro derzhavnu dopomohu subiektam hospodariuvannia: Zakon Ukrainy vid 01 lypnia 2014 r. № 1555-VII [On State Aid to Business Entities: Law of Ukraine dated July 1, 2014 No. 1555-VII]. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, 2014, № 34, Art. 1173. URL: [Insert URL here] [in Ukrainian].

28. Pro fizychnu kulturu i sport: Zakon Ukrainy vid 24 hrudnia 1993 r. №3808/12 [On Physical Culture and Sports: Law of Ukraine dated December 24, 1993 No. 3808/12]. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, 1994, № 14, Art. 80. URL: [Insert URL here] [in Ukrainian].

29. Havrylyn, V., Merdov, S., Bilobrov, V. (2017). Profesiinyi sport: problemy vyznachennia ta zakonodavchoho rehuliuвання [Professional Sport: Problems of Definition and Legislative Regulation]. Pravovyi chasopys Donbasu, № 3-4 (61), pp. 102–106 [in Ukrainian].

30. Popychev, M. (2014). Problemni pytannia pravovoho rehuliuвання profesiinoho sportu [Problematic Issues of Legal Regulation of Professional Sports]. Visnyk Chernihivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu im. T.H. Shevchenka, № 118, pp. 282–285 [in Ukrainian].

31. Repkina, Yu. (2010). Administratyvno-pravovi osnovy rehuliuвання fizychnoi kultury i sportu [Administrative and Legal Foundations of Regulation of Physical Culture and Sports]: avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk. Kyiv. 19 p. [in Ukrainian].

32. Turyanytsia, O.O. (2020). "Profesiinyi sport" yak konstytutsiino-pravova katehoriia ["Professional Sport" as a Constitutional-Legal Category]. Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriia PRAVO, Vyp. 60, pp. 29-32 [in Ukrainian].

33. Cherednyk, R. Sport yak sfera pravovoho rehuliuвання: zahalnoteoretychnyy aspekt [Sport as an area of legal regulation: a general theoretical aspect]. Aktualni problemy derzhavy i prava. Current issues of state and law, 2011, Iss. 60, Pp. 556–562 [in Ukrainian].